

Zadanie egzaminacyjne

Na przygotowanym stanowisku egzaminacyjnym przygotuj konia do treningu na pojedynczej lonży na ogłowie wędzidłowym z nachrapnikiem polskim i gogue, tj. wyczyść, okiełznaj i załóż pas do lonżowania na wylosowanego konia. Załóż ochraniacze na 4 nogi konia.

Wykonaj wymagane czynności przygotowujące konia do lonżowania na stanowisku egzaminacyjnym w stajni. W trakcie wykonywania zadania kask ochronny musi być na głowie zdającego.

Po przygotowaniu konia do lonżowania zgłoś przewodniczącemu przez podniesienie ręki gotowość do zaprezentowania sposobu wyczyszczenia, okiełznania, założenia pasa do lonżowania i przypięcia lonży.

Prezentację lonżowania konia rozpocznij na polecenie egzaminatora. Przygotowanego do treningu konia przeprowadź w rękę na wyznaczony plac do lonżowania.

Masz maksymalnie 40 minut na zaprezentowanie następujących zadań:

- praca w stępie,
- przejście stęp - kłus,
- praca w kłusie,
- przejście kłus - stęp,
- praca w galopie,
- przejście kłus-galop,
- przejście galop-kłus,
- zmiana kierunku lonżowania,
- moment i sposób założenia gogue oraz jego regulacja,
- użycie lonży,
- użycie bata,
- posługiwanie się pomocami - głos i mowa ciała.

Uwaga!

Rozpocznij i zakończ prezentację w stępie.

Przypnij lonżę do wewnętrznego kółka wędzidłowego.

Gogue zapnij do pasa do lonżowania w odpowiednim momencie pracy na lonży.

Po zakończeniu zadania odprowadź konia na stanowisko egzaminacyjne.

Na stanowisku egzaminacyjnym po zakończeniu lonżowania i zdjęciu sprzętu jeździeckiego, nałóż koniowi na nogi glinę regeneracyjną oraz derkę stajenną. Nałóż taką warstwę gliny na nogi konia by nie prześwitywała sierść. Zgłoś sprawdzenie wykonania tej części zadania przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego. Pozostaw konia w boksie z nałożoną gliną i derką, bez owijania kończyn.

Następnie uporządkuj i wyczyść sprzęt jeździecki, doprowadź go do stanu wyjściowego, który zastałeś przed egzaminem.

Stanowisko egzaminacyjne pozostaw uporządkowane.

Wszystkie czynności powinny być wykonywane w obecności egzaminatora.

Przed przystąpieniem do wykonania zadania obowiązkowo zapoznaj się z „Instrukcją bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi” zamieszczoną poniżej. Podczas wykonywania zadań przestrzegaj przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 4 rezultaty:

- koń wyczyszczony,
- koń okiełznany i przygotowany do lonżowania,
- nałożona na przednie i tylne kończyny glinka regeneracyjna,
- założona derka stajenna

oraz

przebieg przygotowania konia do lonżowania i po lonżowaniu, prezentacji lonżowania konia w trzech chodach, postępowania z koniem w czasie lonżowania.

Instrukcja bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi

1. Przed wejściem do boksów zasygnalizuj swoją obecność koniowi głosem.
2. Przy koniu nie wykonuj gwałtownych ruchów oraz nie wydawaj dźwięków mogących niepokoić zwierzęta.
3. Prace pielęgnacyjne przy koniu wykonuj po uprzednim jego uwiązaniu bezpiecznym węzłem.
4. Podchodź do konia z przodu lub z boku – najlepiej po raz pierwszy z jego lewej strony.
5. Nie podchodź do konia od tyłu bez uprzedniego zwrócenia na siebie jego uwagi, poczekaj na jego reakcję by prawidłowo zinterpretować zachowanie konia.
6. Przechodząc na drugą stronę konia przechodź przed głową konia lub pod jego szyją, jednocześnie jedną ręką nie trać kontaktu z ciałem konia.
7. Przechodząc za zadem konia, dotykaj zadu ręką i odzywaj się do konia.
8. Prowadząc konia, idź zawsze po jego lewej stronie, na wysokości głowy, trzymając w ręku wodze, uwiąz lub lonżę.
9. Przy wyprowadzaniu ze stajni jednocześnie dwóch lub więcej koni, w czasie prowadzenia zachowuj od poprzednika odległość co najmniej 5 m, by nie naprowadzać konia na ogon poprzednika. Taką samą odległość zachowuj podczas zatrzymania.
10. Nie dopuszczaj, aby podczas postoju konie obwąchiwały się lub wzajemnie podgryzały.
11. Zachowuj szczególną ostrożność przy podnoszeniu kończyn konia i czyszczeniu lub myciu kopyt – rób to od przodu, a nie od tyłu.
12. Dosiadaj konia i zsiadaj lub wykonuj czynności związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na polecenie egzaminatora lub asystenta technicznego.
13. Przed osiodłaniem konia lub założeniem uprzęży sprawdź stan ogłowia, a w szczególności pasków policzkowych i wodzy, puślik, popręgu i przystuł, pasów pociągowych.
14. Wskazane jest, aby buty jeźdźca nie były zelowane – podeszwa buta powinna być gładka od szpiców aż do obcasa.
15. Stopa powinna opierać się w strzemieniu najszerszą częścią, nigdy nie wkładaj stopy do strzemion aż po obcas.
16. Siedząc na koniu, nie wypuszczaj z rąk wodzy, dosiad musi być stabilny.
17. Podczas jazdy konnej należy przestrzegać ogólnie obowiązujących zasad ruchu:
  - obowiązuje ruch lewostronny, tzn. jeźdźcy mijają się lewymi rękami,
  - pierwszeństwo na pierwszym śladzie ma koń jadący szybszym chodem,
  - jeździec ustępujący powinien zjechać na drugi ślad tak, aby zachować odpowiednio bezpieczną odległość,
  - w przypadku gdy mijają się konie, z których jeden porusza się po ścianie, a drugi wykonuje koło / woltę , ten drugi (będący na kole / woltie) zmniejsza promień wykonywanej figury (zacieśnia je) i pozostawia ścianę dla konia poruszającego się po niej. W tym wypadku nie obowiązuje zasada lewej ręki. Podobnie postępujemy w przypadku wykonywania wężyka i serpentyny,
  - podczas jazdy nie najeżdżaj na konia poprzedzającego, przy wyprzedzaniu zachowaj odstęp co najmniej 3 m od wyprzedzanego konia – tak samo przy mijaniu.
18. Zakończ jazdę gdy koń jest odpowiednio występowany.

Wskazania dla ośrodków egzaminacyjnych dotyczące przygotowania stanowisk egzaminacyjnych do części praktycznej egzaminu

Oznaczenie i nazwa kwalifikacji: **ROL.01 Jeździectwo i trening koni**

Opis wyposażenia ośrodka egzaminacyjnego

1. **Miejsce egzaminowania** - pomieszczenie wyposażone w jednoosobowe stanowiska egzaminacyjne zapewniające samodzielne wykonanie zadania egzaminacyjnego, spełniające wymagania wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Tabela 1. Wyposażenie miejsca egzaminowania

Lp.	Wyposażenie dodatkowe i uzupełniające	Jednostka miary	Liczba
1.	Stolik i krzesła dla zespołu nadzorującego	szt.	w zależności od składu zespołu
2.	Stolik i krzesło dla obserwatora	szt.	1
3.	Tablica szkolna/plansza oraz kreda/pisak do zapisania czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy zdających	szt.	1
4.	Zegar	szt.	1
5.	Apteczka	szt.	1
6.	Kosz na odpadki	szt.	1
7.	Długopis (zapasowy dla zdających)	szt.	wg potrzeb
8.	Identyfikator dla zdającego (wyłącznie z numerem stanowiska)	szt.	= liczbie zdających na zmianie
9.	Identyfikator dla zespołu nadzorującego (wyłącznie z napisem: PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU NADZORUJĄCEGO lub EGZAMINATOR)	szt.	dla każdej osoby
10.	Identyfikator dla obserwatora (wyłącznie z napisem: OBSERWATOR)	szt.	1
11.	Identyfikator dla asystenta technicznego (wyłącznie z napisem: ASYSTENT TECHNICZNY)	szt.	1

2. Opis stanowiska egzaminacyjnego

W skład stanowiska egzaminacyjnego wchodzi:

- **indywidualne stanowisko do pisania** – biurko lub stolik i krzesło,
- **stanowisko do prezentacji lonżowania konia wspólne dla kilku zdających:**
- stajnia boksowa zaopatrzona w koniowiąż,
- plac treningowy lub kryta ujeżdżalnia o minimalnej wielkości 20 m x 40 m,
- 1 koń wierzchowy, wyszkolony do lonżowania,
- szatnia lub pomieszczenie do przebrania się zdających w strój jeździecki.

I. Wyposażenie niezbędne do wykonania zadania

Tabela 2. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego dla 1 zdającego

Lp.	Nazwa	Istotne funkcje - parametry techniczno-eksploatacyjne/uwagi	Jednostka miary	Liczba
Urządzenia, narzędzia pomocnicze, środki ochrony indywidualnej				
1.	Koniowiąż (miejsce do czyszczenia koni)		szt.	1
2.	Koń		szt.	1
3.	Kantar stajenny		szt.	1
4.	Uwiąz		szt.	1
5.	Ogłowie z wędzidłem podwójnie łamanym i nachrapnikiem polskim	indywidualne dla konia	szt.	1
6.	Pas do lonżowania z czaprakiem		szt.	1
7.	Gogue		szt.	1
8.	Ochraniacze	na 4 nogi konia (przednie i tylne)	kpl.	1
9.	Lonża pojedyncza		szt.	1
10.	Bat do lonżowania		szt.	1
11.	Glinka ziołowa regeneracyjna do kończyn konia	nakładana na nogi konia bez potrzeby zmywania	opak.	1
13.	Derka stajenna	indywidualna dla konia	szt.	1
Sprzęt do pielęgnacji koni - zestaw				
14.	Kopystka		szt.	1
15.	Zgrzebło gumowe, plastikowe lub metalowe		szt.	1
16.	Szczotka do czyszczenia sierści konia		szt.	1
17.	Szczotka do długich włosów		szt.	1
18.	Grzebień do grzywy		szt.	1
19.	Miękka ściereczka		szt.	2

Uwaga. Dodatkowy zestaw sprzętu do pielęgnacji koni (min. 1 dla wszystkich zdających).

II. Wyposażenie niezbędne do wykonania zadania

Tabela 2a. Wyposażenie indywidualne zdającego *

Lp.	Indywidualny strój zdającego	Dla 1 zdającego	Dla 3 zdających
1	Buty do jazdy konnej	1	
2	Bryczesy treningowe	1	
3	Kask ochronny jeździecki z atestem	1	
4	Kurtka, bluza, koszula, rajtrok (w zależności od warunków pogodowych)	1	

* Zdający na egzamin zgłasza się we własnym kompletnym i czystym treningowym lub galowym stroju jeździeckim.

Tabela 2b. Wyposażenie stanowiska wspólnego dla kilku zdających

Lp.	Nazwa	Istotne funkcje - parametry techniczno-eksploatacyjne/uwagi	Jednostka miary	Liczba	Dla ilu zdających
1.	Plac treningowy lub kryta ujeżdżalnia	trawiasty lub piaszczysty	szt.	1	wszystkich

Tabela 3. Materiały zużywane w całości niezbędne do wykonania zadania praktycznego dla 1 zdającego

Lp.	Nazwa materiału/podzespołu/ części /elementu zamiennego/ surowca/ półproduktu	Jednostka miary	Ilość dla 1 zdającego	Orientacyjna cena jednostkowa zł	Szacunkowy koszt dla 1 zdającego zł
1.	Glinka ziołowa regeneracyjna	850 g	1	70 zł	70 zł
Razem brutto					70 zł

III. Wskazówki/informacje dotyczące przygotowania stanowisk egzaminacyjnych

Na stanowisku dla każdego zdającego należy **przygotować wyposażenie – sprzęt jeździecki niezbędny do wykonania zadania.**

IV. Kalkulacja kosztów wykonania zadania w przeliczeniu na jednego zdającego

Element wyceny	Szacunkowy koszt brutto [zł]	Uwagi
Materiały zużywane w całości niezbędne do wykonania zadania praktycznego dla 1 zdającego (tab. 3)	70	
Materiały wielokrotnie wykorzystywane przez zdających (tab. 3a)		
Utrzymanie konia	100	
Ogółem	170	

**Wskazówki dla ośrodków egzaminacyjnych
dotyczące przygotowania stanowisk egzaminacyjnych**

Uwagi do przygotowania placu treningowego/ krytej ujeżdżalni:

1. Podłoże piaszczyste lub trawiaste.
2. Ogrodzony plac lub hala treningowa.
3. Wejście i wyjście z ujeżdżalni w czasie egzaminu musi być zamknięte.

Uwagi dotyczące koni:

1. Konie przygotowane do pracy pod siodłem umiejące pracować na lonży z wodzami pomocniczymi.
2. Konie łagodne, spokojne, chętne do współpracy (klacze lub wałachy).
3. Zdający losują konie na egzamin.

Uwagi dotyczące miejsca czyszczenia koni:

1. Zaleca się przygotowywać konie do egzaminu w miejscu, do którego są przyzwyczajone.
2. W stajni należy wyznaczyć miejsce do uwiązania 3 koni.
3. Konie wiążemy w bezpiecznej odległości od siebie.
4. Na uwiązach stosujemy węzły bezpieczeństwa.
5. Miejsce czyszczenia koni ma umożliwić egzaminatorowi swobodny i bezpieczny dostęp do koni i zdających oraz swobodną obserwację wszystkich zdających podczas egzaminu.
6. Dozwolone jest czyszczenie koni w boksach i stanowiskach.

Uwagi dotyczące kolejności wykonywania ćwiczeń przez zdających:

1. Zdający czyszczą i przygotowują konie do egzaminu jednocześnie.
2. Zdający wchodzi i schodzą z ujeżdżalni w kolejności wskazanej przez Egzaminatora, z końmi w ręku.
3. Po ewentualnym upadku zdającego z konia, o kontynuacji egzaminu decyduje Egzaminator, z głosem decydującym, po konsultacji z PZE, asystentem technicznym oraz zdającym. Informację o zaistniałym zdarzeniu należy odnotować w protokole egzaminacyjnym.

Należy wydrukować „Instrukcję bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi” i przekazać ją Egzaminatorowi.

Instrukcja bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi

1. Przed wejściem do boksu zasygnalizuj swoją obecność koniowi głosem.
2. Przy koniu nie wykonuj gwałtownych ruchów oraz nie wydawaj dźwięków mogących niepokoić zwierzęta.
3. Prace pielęgnacyjne przy koniu wykonuj po uprzednim jego uwiązaniu bezpiecznym węzłem.
4. Podchodź do konia z przodu lub z boku – najlepiej po raz pierwszy z jego lewej strony.
5. Nie podchodź do konia od tyłu bez uprzedniego zwrócenia na siebie jego uwagi, poczekaj na jego reakcję by prawidłowo zinterpretować zachowanie konia.
6. Przechodząc na drugą stronę konia przechodź przed głową konia lub pod jego szyją, jednocześnie jedną ręką nie trać kontaktu z ciałem konia.
7. Przechodząc za zadem konia, dotykaj zadu ręką i odzywaj się do konia.
8. Prowadząc konia, idź zawsze po jego lewej stronie, na wysokości głowy, trzymając w ręku wodze, uwiąz lub lonżę.
9. Przy wyprowadzaniu ze stajni jednocześnie dwóch lub więcej koni, w czasie prowadzenia zachowuj od poprzednika odległość co najmniej 5 m, by nie naprowadzać konia na ogon poprzednika. Taką samą odległość zachowuj podczas zatrzymania.
10. Nie dopuszczaj, aby podczas postoju konie obwąchiwały się lub wzajemnie podgryzały.
11. Zachowuj szczególną ostrożność przy podnoszeniu kończyn konia i czyszczeniu lub myciu kopyt – rób to od przodu, a nie od tyłu.
12. Dosiadaj konia i zsiadaj lub wykonuj czynności związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na polecenie egzaminatora lub asystenta technicznego.
13. Przed osiodłaniem konia lub założeniem uprząży sprawdź stan ogłowia, a w szczególności pasków policzkowych i wodzy, puślisk, popręgu i przystułów, pasów pociągowych.
14. Wskazane jest, aby buty jeźdźca nie były zelowane – podeszwa buta powinna być gładka od szpiców aż do obcasa.
15. Stopa powinna opierać się w strzemieniu najszerszą częścią, nigdy nie wkładaj stopy do strzemion aż po obcas.
16. Siedząc na koniu, nie wypuszczaj z rąk wodzy, dosiad musi być stabilny.
17. Podczas jazdy konnej należy przestrzegać ogólnie obowiązujących zasad ruchu:
  - obowiązuje ruch lewostronny, tzn. jeźdźcy mijają się lewymi rękami,
  - pierwszeństwo na pierwszym śladzie ma koń jadący szybszym chodem,
  - jeździec ustępujący powinien zjechać na drugi ślad tak, aby zachować odpowiednio bezpieczną odległość,
  - w przypadku gdy mijają się konie, z których jeden porusza się po ścianie, a drugi wykonuje koło / woltę , ten drugi (będący na kole / wolcie) zmniejsza promień wykonywanej figury (zacieśnia je) i pozostawia ścianę dla konia poruszającego się po niej. W tym wypadku nie obowiązuje zasada lewej ręki. Podobnie postępujemy w przypadku wykonywania wężyka i serpentyny,
  - podczas jazdy nie najeżdżaj na konia poprzedzającego, przy wyprzedzaniu zachowaj odstęp co najmniej 3 m od wyprzedzanego konia – tak samo przy mijaniu.
18. Zakończ jazdę gdy koń jest odpowiednio występowany.